

världen & vi

ENTIDNING AV OCH FÖR ELEVER MED SVENSKA SOM ANDRASPRÅK, NUMMER 2, SEPTEMBER 2016

Tema: KVINNORS RÄTTIGHETER

"Hon blev tvingad att gifta sig"

"Jag fick inte träffa min dotter"

"Männen hjälper inte till"

- berättelser om kvinnors situation
i Sverige och världen

**Får du ha en pojkvän
från en annan religion?**

- om familjer som kontrollerar och straffar

Läs tidningen på webben
www.varldenchvi.se

Alla män behöver läsa det här

En demokrati behöver rättigheter för folket. Rättigheter är lagar och regler som ger folk frihet att bestämma över sitt liv. Rättigheter är en garanti för t.ex. att du får rösta, att du får säga vad du tycker, att du får ha din religion, att du får säkerhet och skydd. Rättigheter skyddar dig från personer som vill skada dig. En demokrati behöver lika rättigheter för hela folket.

Men vem är folket? Är kvinnor folk?

Det här numret av Världen&vi handlar om kvinnor. Vi frågade sfi-elever vad de tänker om kvinnors rättigheter. Vi fick många berättelser – och nästan alla handlar om att kvinnor får mindre rättigheter än män. I den här tidningen finns berättelser som handlar om misshandel och våld i familjen, om pappor som tvingar sina flickor att gifta sig, om långa dagar med mycket arbete både på jobbet och hemma.

Många kvinnor som skriver i tidningen är glada för att bo i Sverige.

Och det är sant att kvinnor har ett starkt skydd av lagen här. Men även Sverige är ett farligt land för kvinnor. Varje år dödas 17 kvinnor av sin man, sambo, pojkvän eller ex. Ungefär 18 000 kvinnor misshandlas.

Kvinnors rättigheter är inte en fråga för kvinnor. Det är en fråga för män. Män begår 80% av alla brott i Sverige. Vi män är inte bra för samhället. Men jag tror att vi kan ändra på oss. Jag tror att det finns kärlek och hjälpsamhet i oss män också.

Till sist vill vi i redaktionen säga stort tack till Jenny Hostetter, som nu har slutat som chefredaktör. Utan dig hade Världen&vi inte funnits – men vi lovar att den ska finnas kvar! Vi vill också säga välkommen till Patrick Sörquist som är ny chefredaktör från nästa nummer. Redan nu kan ni kontakta honom på patrick.sorquist@abf.se

Mikael J Holmström,
redaktör

REDAKTION Världen&vi 2016:

Mikael J Holmström, tf chefredaktör
Fredrik Harstad, redaktör
fredrik.harstad@abf.se
Malak Aljebbawi, skribent och fotograf, sfi Odin
Saeed Mohammed Hassan Ali, skribent och fotograf, sfi Odin
Amira Musa, skribent, sfi Odin
Nadia Abdulghafoor, skribent, sfi Odin
Said Muuse, skribent och fotograf, sfi Odin
Samra Mešinović, formgivning
samra.mesinovic@abf.se

ÖVRIGA MEDARBETARE, nr 2:

Linda Grusmark, lärare sfi
Ysra Rachid, sfi Odin
Manolo Obaya, sfi Odin
Abdifatah M Jama, sfi Odin
Hala Albakkar, sfi Odin
Natalia, sfi Odin
Pawel Oborski, sfi Odin
Krystian Tadj, sfi Odin
Cecilia Sjöqvist, lärare sfi
Gyöngyi Szerkeres, lärare sfi
Radiya Mohamud, lärare sfi
Igbinebo Idahosa, sfi Odin
Hawra Al-Shammari, sfi Odin

samt skribenter på debattsidan.

TRYCK:

Dardedze holografija SIA,
Maza Rencenu 12, Riga, LV - 1073

OMSLAG:

Bild: istckphoto.com

ISSN: 2001-5585

UTGIVARE:

ABF Vux

ADRESS:

Världen&vi
att Patrick Sörquist
ABF Vux
Odinsgatan 17
411 03 Göteborg

HEMSIDA:

www.varldenochvi.se

Det här numret av Världen&vi är en del av ABF Göteborgs projekt Kvinnors organisering/Väld i nära relationer, utfört med stöd från Social Resursnämnd, Göteborgs stad.

Att välja själv

Kvinnors liv, och möjligheter att välja liv, har förändrats mycket i Sverige sedan år 1900 till nu. Det är spännande att se, tycker jag. Vi får rösta, vi får arbeta på samma jobb som män, vi får och kan skriva böcker och säga vad vi tycker...

Men det är också spännande, och tragiskt, att se hur flera problem fortfarande finnas kvar år 2016. Många ifrågasätter hur kvinnor väljer i sina liv – varför skaffar inte ALLA kvinnor barn? En man? Lagar mat och bakar bröd och bullar som en kvinna ”ska” göra?

Vore det inte trevligare för alla människor om vi fick välja själva? Alla vet ju att valfrihet för kvinnor inte har varit självklart tidigare.

I många andra länder är situationen nu, år 2016, ännu värre. Där har våra medsysstrar fortfarande inte de valfriheter och möjligheter vi i Sverige har stridit för. Det är sorgligt. Hur kommer det att vara i Sverige och i världen år 2116?

Jag vet inte om jag är glad eller ledsen över att inte kunna se vad som kommer att hända då.

Text: Linda Grusmark
lärare sfi

NYA ORD

rättighet = en regel som säger vad du måste få

Det är en fråga för män = Det är ett problem som män måste diskutera

brott = kriminalitet

ännu värre = sämre, mer problem

ifrågasätter = frågar om det är rätt, lägger sig i

möjligheter = chans

valfrihet = de är fria att välja själva

Min faster ville inte gifta sig

Jag ska berätta om min faster.

Hon var 14 år gammal när hennes pappa tvingade henne att gifta sig med en man som var äldre än henne.

Han var 15 år äldre, hans familj var rik.

Min farfar var som en diktator och man måste göra som han ville. Det känns som om min farfar sålde sin dotter till en man. Min faster ville inte gifta sig med honom.

När min faster gifte sig med honom var hon mycket ledsen och orolig, eftersom hon ville fortsätta studera. Hon var mycket duktig i skolan. Hon hade just gått ut gymnasiet och ville läsa på universitet. Men hon fick inte chansen.

Min faster födde två barn, men hennes man brydde sig inte om sina barn och sitt hem. Han brukade gå ut med sina vänner och komma hem sent och slog sin fru och misshandlade henne. Hon var mycket trött.

En kväll kom hennes man hem och var full. Min faster sov i sovrummet. Mannen gick in i rummet, väckte

Bild: ©pepifoto, www.istockphoto.com

henne och började slå henne. Han blev mycket arg för hon sov, men han ville att hon skulle vara vaken och vänta på honom.

Han hade pistol. Han attackerade henne och sköt henne med pistolen

och dödade henne.

En kvinna kan inte skiljas enligt hennes mans stamtraditioner.

Sfi-elev

Kvinnorna jobbar både ute och hemma

Bilder: pixabay.com

Turkiska kvinnor har nästan samma rättigheter som männen. De är duktiga, sociala och självständiga. Det är bra.

Förut var kvinnor ofta hemma när mannen arbetade. Idag har de flesta kvinnor jobb. Men fortfarande är det kvinnorna som gör det mesta av hushållsarbetet. De jobbar både ute och hemma. De städar, tvättar och lagar mat, och männen hjälper inte till. Det är inte bra, för kvinnorna blir mycket trötta.

I Sverige hjälps kvinnor och män åt. Det är bra. Både männen och kvinnorna är duktiga, tycker jag. Dessutom bestämmer kvinnorna i Sverige över sig själva. Det är mycket bra. Jag gillar Sverige. Det är en bra plats.

Sfi-elev, Odinsskolan

NYA ORD

just = nyligen, nyss, precis

läsa på = studera på

misshandla = slå, sparka och skada en person

full = hade druckit mycket alkohol

stamtraditioner = en stams traditioner, kultur hos ett folk eller en släkt, vad de brukar göra

självständiga = de är fria, de klarar sig själva

Rättigheter för kvinnor – här och där

Elever på sfi berättar om kvinnors situation i Sverige och i andra länder.

Namn: Parisa Henareh

Sysselsättning: Läser sfi på Odinskolan

Tidigare hemland: Iran

Tycker du att ditt hemlands traditioner respekterar kvinnor?

I min familj var det bra. Men så är det inte för alla. I Iran finns rättigheter för kvinnor, men de är inte alltid samma för kvinnor och män. En kvinna som vill skiljas får ofta problem och kan inte träffa sina barn. 50 % av kvinnorna jobbar, 50% är hemmafruar. Kvinnor och män har inte ha samma jobb. Det är inte jämställt.

Tycker du att svenska traditioner respekterar kvinnor?

Ja, jag tror det. Kvinnor har mycket frihet här och bestämmer själva över sina liv.

Vad tycker du är nästa steg för kvinnors rättigheter?

Kvinnor måste bestämma själva vem de vill gifta sig med.

Namn: Kun Liang

Sysselsättning: Läser sfi på Odinskolan

Tidigare hemland: Kina

Tycker du att ditt hemlands traditioner respekterar kvinnor?

Det är olika. Gamla traditioner är inte jämlika. Men nu har Kina samma rättigheter för kvinnor som i Sverige. Män och kvinnor kan ha samma jobb och samma lön. Men i Kina finns det 60% män och 40% kvinnor. Alla tjejer tänker bara på pengar. De vill ha en man med mycket pengar. Då kan de stanna hemma, spela dator och vara med sitt barn.

Tycker du att svenska traditioner respekterar kvinnor?

Sverige är ett bra samhälle för kvinnor. Här finns bra värderingar.

Vad tycker du är nästa steg för kvinnors rättigheter?

Allt är bra nu, tycker jag.

Intervju och foto:

Malak Aljebbawi, sfi Odin

Saeed Mohammed Hassan Ali

Problem för kvinnor i Sverige

Enligt mig ska det inte finnas någon skillnad mellan män och kvinnor. I Sverige är det rätt så jämställt men inte helt. Vissa kvinnor får mindre lön än män. Vi har nästan samma rättigheter som männen men det är vanligare att kvinnor blir mer utsatta för faror. Det är till exempel farligare för kvinnor att vara ute sent.

Vi har samma rättigheter, men behandlas inte samma.

När man väl är ute sker påhopp som misshandel och man måste alltid vara på sin vakt. Man måste vara självständig som kvinna och kunna försvara sig själv.

Jag tycker att samhället måste tänka på att lära sina söner att inte se kvinnor som ett objekt, poliserna ska ge hårdare straff och i domstolen ska man inte fråga kvinnor vad dom hade på sig. Det spelar ingen roll!

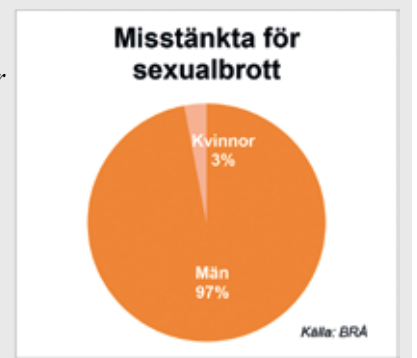
Hur vi behandlas är fel.

**Ysra Rachid,
sfi Odin**

STATISTIK

Andel män och kvinnor som har varit misstänkta för sexualbrott i Sverige (2015), enligt BRÅ (Brottsförebyggande rådet).

Mexiko måste lära av Sverige

Jag tycker att Mexiko måste lära sig av Sverige. Till exempel är mammaledigheten i Mexiko 90 dagar, men i Sverige är den 480 dagar! Och mexikanska män är inte pappalediga.

I mitt hemland är kvinnors situation sämre än i Sverige: de arbetar, men tjänar mindre pengar än män; de studerar på de bästa universiteten men har inte de bästa jobben.

Många kvinnor i Mexiko slutar arbeta efter att de gifter sig. Traditionen i Mexiko är att kvinnor studerar och sen gifter de sig och sen är det deras jobb att ta hand om familjen. Männens uppgift är att försörja familjen ekonomiskt.

Jag tycker att Sverige är mycket bättre än Mexiko för kvinnor...och män!

Manolo Obaya, sfi Odin

För mig är kvinnor hjältar!

I Somalia kämpar kvinnorna mycket. För mig är det de bästa kvinnorna!

I Somalia respekterar vi kvinnorna mycket. De kan jobba med politik eller sport eller vad som helst. De kan studera. Under de senaste åren har de gjort många framsteg.

Det finns många kvinnor som vill vara Somalias president och jag tror det är bra om de blir det, eftersom de har förtjänat det. I Somalia har kvinnorna bra rättigheter men jag tycker att alla kvinnor i världen förtjänar respekt.

Jag respekterar alla kvinnor, de är som min mor, min syster, min fru, min dotter, så vi måste respektera dem. För mig är de hjältar. De födde oss. De ammade oss när vi var små. De gjorde allt de kunde.

Men jag vet att det fortfarande finns många problem som behöver lösas och jag hoppas det blir ännu bättre i framtiden. Jag vill se en kvinna som är president i Somalia en dag.

Abdifatah M Jama, sfi Odin

Hon grät som ett barn

Somalia har inte samma rättigheter för män och kvinnor eftersom männen alltid bestämmer. Kvinnor är ofta hemma för att männen arbetar. I Somalia arbetar männen mycket hårt. Det är inte lätt men en del kvinnor arbetar också.

Min moster arbetade med att sy kläder i Somalia. Hon fick inte så mycket pengar för att hon inte hade utbildning. Hon började jobbet klockan 07.00 och slutade 22.00 på kvällen. Men hennes man bestämde över hennes pengar.

Hon jobbade alltid men han var inte nöjd. Han slog henne. Han skrek på henne och hon var rädd för honom.

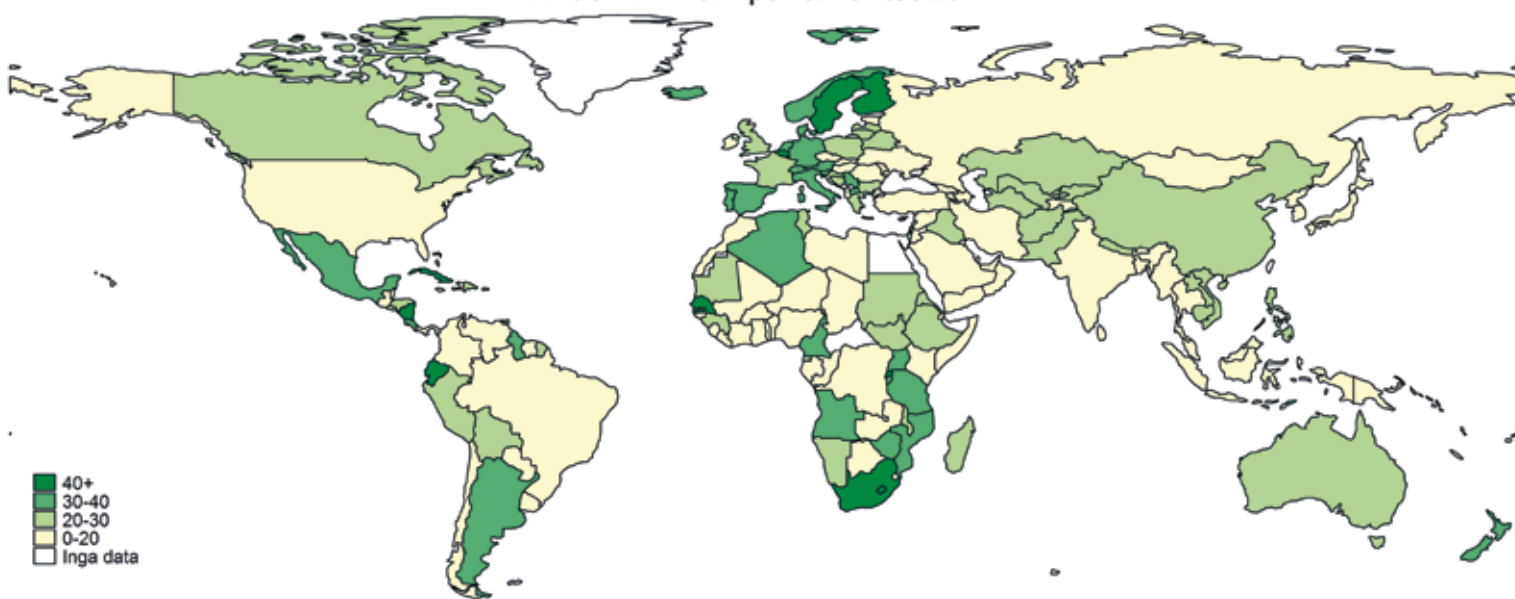
Hon grät som ett barn. Sen blev hon tyst.

I Sverige finns det samma rättigheter för män och kvinnor. Kvinnor som bor här har rättigheter. De måste inte bo med en man, och de måste inte vara gifta, för kvinnor bestämmer själva. Männen och kvinnorna arbetar eller går till skolan. Det är inte samma som i mitt hemland. I Sverige är inte kvinnor hemma, alla går ut, både barn och vuxna. De träffas bara på kvällen. Det är det bästa livet!

Anonym sfi-elev, Odin

HUR JÄMSTÄLLD ÄR VÄRLDEN?

Andel kvinnor i parlamentet 2014

Av: @richardohrvall Källa: Inter-Parliamentary Union

Vad tycker du?

Håller du med eller inte? Skriv till oss! Alla åsikter är välkomna!
Skicka din text till: patrick.sorquist@abf.se

När familjens rykte är viktigare än din frihet

Det finns värderingar och regler i alla familjer. Men vad händer om du bryter mot reglerna? Vad händer om familjens dotter får en pojkvän från en annan religion? Vad säger mannen om hans fru vill gå ut och träffa vänner på kvällen? Det finns familjer där straffet är hårt.

Världen vi träffar Lena, som arbetar med personer som behöver skyddas från sina egna familjer.

Lena arbetar på ett företag som heter Gryning. Där hjälper hon ungdomar och vuxna, oftast kvinnor, som har problem med sina familjer.

Vilka problem har de som kommer till er?

– Det vanligaste problemet är att man inte själv får välja pojkvän eller flickvän, eller vem man ska gifta sig med. Deras familjer vill bestämma. Det finns många som inte får träffa sina vänner efter skolan, inte ha de kläder de vill, inte ha egna pengar. Ofta är det flera olika saker tillsammans som gör att livet känns som ett fängelse. Ganska många har en förälder eller man som t.ex. slår dem eller hotar dem när de inte vill följa deras regler. De vill inte att familjen ska få dåligt rykte. De vill skydda familjens heder. Ibland kan det bli en livsfarlig situation. Då kan vi hjälpa till med skyddat boende, som är en bostad på en hemlig plats som familjen inte hittar, säger Lena.

Det brukar kallas hedersrelaterat våld och förtryck, alltså våld och förtryck som är kopplat till heder.

Vad betyder heder?

– Alla familjer har värderingar och regler som man vill att alla ska följa, t.ex. hur man uppfostrar sina barn. Men om familj eller släkt försöker tvinga dig att följa deras regler, och straffar dig om du inte gör som de säger, för att skydda familjens rykte – då handlar det om heder.

Vad beror det på?

– Det är inte kopplat till religion.

Det går inte att koppla till en speciell grupp eller personer från en del av världen. Det är en tradition som är flera tusen år gammal, äldre än religionerna. Traditionen handlar särskilt om att man vill kontrollera kvinnans sexualitet. Men det är inte bara kvinnor som får problem. Bröderna som kontrollerar sina systrar får problem om de inte kontrollerar. Jag har också träffat pappor som vill låta sina döttrar leva ett friare liv, men då har han fått problem med släktingar som säger att han måste se till att hans dotter gifter sig.

– En annan grupp som har det svårt är HBTQ-personer, som ofta har jättesvårt att komma ut för sina familjer och leva ett fritt liv. De allra flesta väljer att gifta sig och leva heterosexuellt för att det är farligt att säga sanningen till familjen.

Hur ska man hantera reaktionerna från familjen?

– Det beror på din familj. Det är väldigt olika. Ofta vet man själv; vad skulle din familj göra om du berättade att du har en pojkvän från en annan religion? Kanske vet du att de skulle straffa dig hårt. Då är det kanske bäst att inte berätta något för familjen. Men många kan diskutera och förhandla med sin familj. Kanske har du aldrig vågat fråga, men om du gör det kanske du kan få mer frihet? Det finns familjer som försöker styra, men som inte straffar. Kanske säger familjen ”okej, men om du vill leva så måste du bo i en annan stad”.

– Jag träffar många personer som följer familjens regler och aldrig känner efter vad de själva vill. Jag träffade en kvinna som var mycket hårt kontrollerad av sin man. Hon gjorde alltid som han ville. Hon studerade och gick alltid hem direkt efter lektionen, hon gick aldrig och fikade med sina klasskamrater. Hennes man kom till skolan varje dag för att se vad hon gjorde. En dag gick hon till klassrummet. Det fanns bara en ledig plats, bredvid en man från ett annat land. Han försökte prata med henne, men hon sa att hon inte ville prata med honom. Det var det enda hon sa. Men hennes man stod i dörren och såg det. Den kvällen slog henne och skadade henne så att hon nästan dog.

Vad får familjen inte bestämma?

– Lagen i Sverige säger att fysiskt våld, sexuellt våld och hot är förbjudet. Familjen får inte utsätta sina flickor för könsstämpning, varken i Sverige eller i ett annat land.

– Det finns en stark lag om tvångsgifte, som säger att du inte får tvinga någon att gifta sig om hen inte vill. Det spelar ingen roll om bröllopet är i Sverige eller i ett annat land. Det är

Bild: © Un Bolshakov, flickr.com
Personer på bilden har ingen koppling till texten.

LÄS FLER TEXTER FRÅN
SFI-ELEVER PÅ WEBBEN
www.varldenochvi.se

förbjudet att försöka övertala någon att gifta sig, att förbereda ett giftermål eller ljuga om varför man reser till ett annat land när det handlar om ett giftermål.

(Lena heter egentligen något annat.)

Intervju: Mikael Johansson Holmström och Amira Musa

Hur vanligt är hedersrelaterat våld och förtryck?

Det är svårt att veta säkert. Många problem finns utan att t.ex. polisen får veta det. Här är några siffror som finns.

~ 38 000 flickor och kvinnor i Sverige

kan vara könsstympade, varav 7 000 är flickor under 18 år, enligt Socialstyrelsen.

~ 5000 kvinnor

dödas pga heder varje år i världen, enligt FN.

~ 5% av svenska 16-25-åringar

känner inte att de kan gifta sig med vem de vill, pga föräldrar, religion eller kultur. 5% är 70 000 personer. (Undersökning av Ungdomsstyrelsen 2009)

~ 170 personer i Sverige

hade skyddat boende (i maj-juni 2011) för att de hade en farlig situation hemma. (Statlig utredning 2012)

OM DU BEHÖVER AKUT HJÄLP

Ring Polisen på **112**

Gå till närmaste **socialkontor** och prata med den person som har jour (Efter kl 16:00 eller på helgen: ring **Socialjouren**)

Akuta situationer är fysiskt våld, sexuellt våld, hot att döda dig eller tvångsgifte. Försök att **ta med dina barn direkt**, då blir det lättare för dem att få hjälp också.

OM DU BEHÖVER STÖD OCH INFORMATION

Försök **prata** med en vän i din klass, din lärare eller en kurator. Om du berättar för någon, kanske du förstår vad du kan göra själv, och vad du behöver hjälp med. En kurator kan berätta vad som är okej, vad som inte är okej och vilken hjälp som finns.

Ring **Kvinnofridslinjen** på **020-50 50 50** (svenska, engelska eller tolk). Du kan vara anonym!

Du kan också ringa eller skriva till kvinnojourer i hela Sverige. På internet finns kontakter till många olika kvinnojourer:

www.roks.se

www.unizon.se

Mammas eller pappas barn?

Vad händer med barnen om föräldrarna skiljer sig? Ska de bo hos mamma eller pappa? Det finns olika lagar i olika länder. Läs två berättelser från familjer där föräldrarna skilde sig – och vilka regler som finns för skilsmässa i Sverige.

Jag fick inte träffa min dotter

Jag hade ett mycket svårt liv i Libanon. Min ex-make tvingade mig ut ur huset. Jag hade fyra barn. Tre var vuxna, men den yngsta flickan var två år gammal. Min ex-make mutade en polischef som sa att jag inte fick ta hand om henne och att jag inte fick träffa henne, mer än en gång i månaden. Lagen i mitt land tillåter mig inte att träffa mitt barn om inte fadern vill det.

Jag led en hel del och jag var mycket ledsen. Jag tänkte på det varje dag och grät på natten. Jag ville hålla om min flicka och ta hand om henne, men jag kunde inte.

Min dotter blev större och började på förskolan. Jag gick dit för att träffa henne utan att hennes pappa visste det.

När min dotter var 16 år, flyttade jag till Sverige och läste och hörde om rättigheter för mammor och pappor här. Jag tänkte och kände att lagarna i detta land är rättvisa och

Bild: ©Nomadsoul1, www.istockphoto.com

ger personliga rättigheter till mig som mamma. I Libanon är det inte så. Många politiker säger att de ska kämpa för jämlikhet, men sedan gör de ingenting.

Min ex-make kontaktade mig och satte upp ett villkor: ”Om du betalar mig så ska du få din dotter.” Han sålde

sin dotter för en summa pengar.

Nu bor hon med mig i Sverige som jag älskar och ser som mitt andra hemland.

**Hala Albakkar,
sfi Odin**

Pappa drack varje dag

Jag hade ett svårt liv i mitt hemland när jag var liten. Jag gick i skolan 8 år. Jag repeterade mina läxor hemma varje dag. Jag brukade städa mitt hus och laga mat. Jag bodde med min pappa, farmor och två bröder. Jag jobbade alltid ensam därför att min pappa inte var hemma på hela dagen, eftersom han drack alkohol varje dag. Han fick sparken från jobbet.

Min farmor var gammal och hon mådde dåligt.

Mina två bröder var utomhus hela dagen och lekte med andra barn.

Min mamma hade många problem med min far, så hon övergav oss. Mina föräldrar separerade när jag var 9 år.

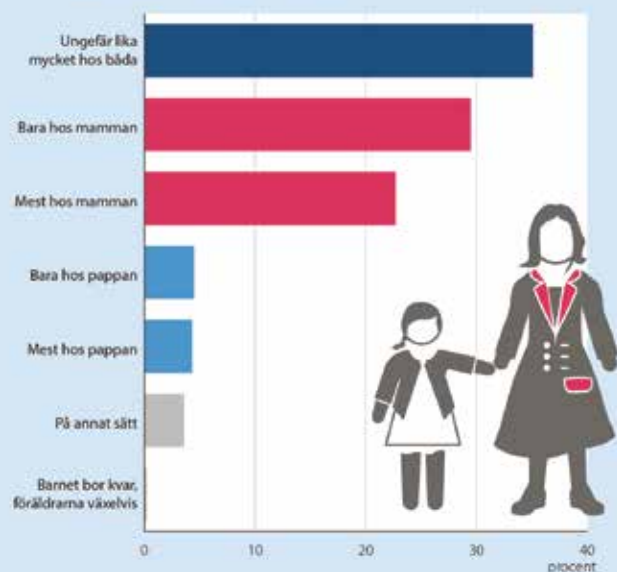
**Sfi-elev,
Odinsskolan**

Bild: ©David Anstler, flickr.com

FORTFARANDE VANLIGAST ATT BARN I SVERIGE BOR BARA ELLER MEST HOS MAMMA

Hur bor barnet? Andel barn 1–18 år, år 2012/13

I Sverige bor 35 % av barn med skilda föräldrar ungefär lika mycket hos sin mamma och sin pappa. Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

JÄMSTÄLLDHET VID SKILSMÄSSA

Män och kvinnor har samma rättigheter vid skilsmässa. Både män och kvinnor kan ansöka om att skiljas. Man fyller i en blankett. Man behöver inte förklara varför man vill skiljas. Man ska dela upp bostad, möbler och andra saker, så att det blir så rättvist som möjligt att starta sitt nya liv.

Om den ena personen inte vill skiljas, eller om de har barn under 16 år som bor hos dem, får man inte skiljas förrän 6 månader efter att man ansökt om skilsmässa. Det heter betänketid. Under den tiden kan man tänka och kanske ändra sig. Men man behöver inte bo tillsammans då, om man inte vill. Om du har blivit tvingad att gifta dig, eller om du gifte dig när du var barn, kan du skilja dig direkt, utan betänketid, om du vill.

Det finns inga regler som säger att män "får barnen". Det spelar ingen roll vem som ansökte om skilsmässa. Oftast brukar man dela vårdnaden, så att båda bestämmer om barnens liv och man kommer överens om var barnen ska bo. Om man inte kommer överens får en domstol hjälpa till att bestämma, och de tittar på var barnen har det bäst och tryggast. Den som inte bor med barnet får betala underhåll till den andra föräldern. Ibland måste också den ena betala underhållsbidrag, om hen har tjänat mycket på att den andra har gjort allt arbete hemma och med barnen.

Illustration: pixabay.com

Kvinnors situation i Ryssland

Natalia jämför situationen för kvinnor i Ryssland och Sverige, och hittar många problem.

Jag tror att det är bättre att vara kvinna i Sverige än i Ryssland. Det är mer jämställt mellan könen i Sverige. Konstitutionen i Ryssland garanterar lika rätt för män och kvinnor, men i verkligheten är inte så.

Det är vanligt att kvinnor gör det mesta av hushållsarbetet. Sällan lagar män mat, städar och tar hand om barn. Feminism är mycket populärt i Sverige, medan den i Ryssland ofta bara uppfattas som ett "dåligt" ord. Jag hoppas att det kommer att ändras snart.

Än så länge är det vanligt att kvinnor blir misshandlade i Ryssland. Det är fortfarande ett problem med våld i hemmet. Jag tror att det är mindre i Sverige.

När det gäller arbetslivet, finns det andra problem. Om kvinnor är verksamma på arbetsmarknaden gör diskriminering och segregering att de tjänar mindre. Det finns även 38 branscher och över 450 yrken som inte är tillgängliga för kvinnor.

På den positiva sidan, finns det föräldraledighet för både kvinnor och män i både Sverige och Ryssland. Men i Ryssland är det vanligare för kvinnor att använda den än för män. Familjeansvaret delas bättre mellan makar i Sverige. Detta stöds också bättre av arbetsgivare här.

Det finns en del som fungerar bra för kvinnor i Ryssland. Titta på idrottskvinnorna! Ryska atleter i traditionellt kvinnliga områden, som konstnärlig gymnastik och synkroniserad simning, är bäst i världen! Kanske kan man säga att dessa sporter i sig är en diskriminering av ett annat slag. Men det är helt annan debatt.

Sammanfattningsvis tror jag att listan över möjligheter är mycket längre för kvinnor i Sverige. Det skulle vara trevligt för Ryssland att komma ikapp.

Natalia, sfi Odin

Är religion bra eller dåligt för kvinnor?

Det finns många problem för världens kvinnor. Men varför? Beror det på religion eller andra traditioner?

Här skriver tre sfi-elever vad de tänker.

Kvinnor och män behöver lära av varandra

Jag är inte specialist av kvinnors situation i olika länder. Men jag vet hur kvinnors situation är i mitt land, Polen.

Kvinnor i Polen har lika rätt till allt. De kan både rösta och aktivt delta i det sociala och politiska livet. Jag tror att det är så i de flesta civiliserade länder i världen!

Värre är situationen för kvinnor i länder där det finns extremt radikala fraktioner av religioner. Mycket ofta kan kvinnan i de flesta länder i Afrika, den arabiska halvön, den indiska halvön etc, inte bestämma någonting!

Kvinnor utsätts för olika former av fysiskt våld (ofta sexuellt) och psykiskt våld.

Jag är av den uppfattningen att vi bör dra nytta av varandras erfarenheter och lära oss av hur andra ser på världen. Kvinnor och män behöver lära sig av varandra.

Pawel Oborski, sfi Odin

Traditioner är farligare än religion

När det gäller kvinnan och hennes rättigheter finns många fördomar och okunskap. Många tycker att det är religionens fel att kvinnan behandlas dåligt. Det beror på att det finns de som tillämpar och tolkar religion på fel sätt. Därför skyller alla på religion.

Jag tycker att alla religioner vill människans bästa, men vi blandar ihop religion och tradition.

Egentligen är det traditioner som kan vara det farligaste för människor. Religion och tradition krockar ofta med varandra.

Sfi-elev, Odinsskolan

Islam har gjort mycket bra för kvinnor

Många säger att islam är en religion som ger problem för kvinnor. De säger att islam inte är en jämställd religion.

Jag menar att de problem som finns inte beror på islam. Tvärtom. Islam har gjort mycket bra för kvinnor.

Islam kom för att berätta för mänskligheten att kvinnor är systrar till män och de har samma rättigheter. Kvinnor är den andra halvan i det islamiska samfundet och är en viktig del av samhället.

När islam kom, gjorde den så att män och kvinnor fick samma rättigheter. Före islam fanns inget samhälle som respekterade kvinnor. Det islamiska samhället var det första som sa vilka rättigheter en kvinna ska ha och tillämpade dem.

I islam får en kvinna bestämma vem hon vill gifta sig med. Hon har rätt att bestämma över sitt liv.

Sfi-elev, Odinsskolan

Vi män tjänar på diskriminering

Bild: ©Charles Sharp, flickr.com

NYA ORD

delta = att vara aktiv, att vara en del av ex ett samtal eller en aktivitet

civiliserade länder = länder med ordnat samhälle, kultur, utbildning

fraktioner = delar av en sak

fysiskt våld = slå, sparka, nypa, skada kroppen

sexuellt våld = att tvinga en person att ha sex

psykiskt våld = att skada någon med hårda ord så det gör ont i själen

fördomar = en åsikt som inte stämmer med verkligheten t ex om en grupp människor

samfundet = en grupp människor med samma intresse eller tro

Vad tycker du?

Håller du med? Vad styr kvinnors rättigheter, tycker du? Är det traditioner, lagar, religion eller något annat? Är det samma sak?

Skriv till oss! Alla åsikter är välkomna!

Skicka din text till: patrick.sorquist@abf.se

Om du lever i en djungel måste du slåss för dig själv. För oss människor är det samma sak, skriver Krystian Tadj. Han menar att kvinnor måste bli starkare och kämpa tillsammans. Männen kommer aldrig att ge kvinnorna fler rättigheter.

I naturen använder du redan från unga år dina personliga styrkor för egen vinnings skull. När vi tittar objektivt på kvinnors situation i världen, tror jag att uttrycket ”djungelns lag” beskriver den väl.

Familjetraditioner, ett lands lagar eller religion kan i många fall ligga bakom att många män inte behandlar kvinnor på samma sätt som de själva skulle vilja bli behandlade. I olika länder tar sig diskriminering olika uttryck, beroende på hur stark kvinnans ställning är. Vissa länder tolererar när män slår eller ofredar kvinnor. Kvinnor har ingen rätt att säga vad de tycker. I andra länder får kvinnor inte cykla eller köra bil. Samhället tvingar dem att ha på sig speciella kläder, och straffar dem när de inte har det. De säger att de följer sin religions lagar och regler, medan de i själva i verket följer lagar och regler skrivna av män i det förflutna.

Andra samhällen låtsas att kvinnor behandlas lika, men fortfarande förväntar många sig att kvinnor ska sitta hemma med barnen och ta hand om hemmet. Ibland på jobbet är kvinnor tvingade att ha på sig höglackade skor och tjänar mindre pengar än män inom samma yrke och på samma arbetsplats.

Inte många män vill säga att det inte är bra, därför att vi faktiskt tjänar på denna situation. Om inte kvinnor blir starkare och mer enade för att kämpa, kommer situationen inte att ändras. De måste vara starkare för att vinna i djungeln.

Krystian Tadj,
sfi Odin

En somalisk sångerska i Göteborg

Maryam Omar har ett ovanligt yrke.
Hon jobbar som festsångerska.
Hon sjunger på fester, dop och bröllop för att hylla
och berömma personer. Sångerna är på somaliska.

När Maryam Omar var en liten flicka i Somalia, följde hon ibland med sin mamma Khadija. Khadija var sångerska. Hon sjöng på dop och bröllop. Hon sjöng på fester när någon fyllde år. En gång sjöng hon för en somalisk president och diktator. Han hette Siyad Barre. Den gången fick Maryam följa med.

Maryam tyckte också om att sjunga. När hon var 23 år började även hon sjunga på fester, dop och bröllop. Det var år 2006. Maryam bodde i Somalia då. Hon kunde inte försörja sig på sin sång. Hon fick inte betalt, när hon sjöng. Hon sjöng gratis. Maryams mamma fick inte heller betalt. Andra familjemedlemmar jobbade och på så sätt klarade sig familjen.

År 2012 kom Maryam till Sverige. Nu bor hon i Göteborg med sin man och sina två barn. Hon läser SFI kurs B på ABF Vux i Angered. Hon tycker att livet i Sverige är mycket bra. Hon säger att allt är bra i Sverige. Hon tycker till exempel att jämlikhet är viktigt. Hon tycker att det är viktigt att mannen och kvinnan hjälps åt med hushållsarbetet.

Maryams man Yusuf är en bra man, berättar Maryam. Han lagar mat, handlar, duschar barnen och tvättar kläder. Maryams pappa var likadan. Han pussade Maryam och Maryams systrar. Han köpte glass och tårta till dem. Men alla somaliska män arbetar inte i hemmet. Maryam berättar att många somaliska kvinnor arbetar borta under dagarna och sedan tar de hand om allt hushållsarbete. Numera är det vanligt att somaliska kvinnor arbetar utanför hemmet, men tyvärr är det inte lika vanligt att de somaliska männen arbetar i hemmet.

Maryam har två systrar som bor i Saudiarabien. De har det mycket svårare. De får ingen hjälp med bostad, mat och skola. De arbetar hårt. Maryam oroar sig mycket och hon pratar med dem i telefon varje dag.

Maryam är tacksam över att bo i Sverige. Hon trivs. Hon vill läsa klart SFI. Sedan vill hon ha eget företag. Hon vill ha en affär. Hon vill

sälja somaliska kläder. Hon vill ha sin klädaffär i Angered.

Maryam vill fortsätta sjunga också, trots att hon inte tjänar några pengar på det. Hon tycker om att sjunga. Hon tycker om att sjunga utan musik. Hon tycker ännu mer om att sjunga med musik. Hon tycker också om att skriva egna texter. Det är viktigt att presentera och berömma folk på ett bra sätt. När det var avslutning på skolan i Angered, skrev Maryam texter som handlade om Sverige, om Göteborg och om skolan. Hon sjöng på somaliska. Texterna är nu översatta till svenska och du kan läsa dem här i tidningen.

Maryam är en mycket social person. Hon tycker om att träffa nya människor. När hon sjunger på olika somaliska fester, träffar hon många människor. Alla är glada och de har roligt tillsammans. Maryam pratar med många. Hon har fått många nya vänner. Maryam säger: "För mig är pengar inte så viktigt. De tar slut. För mig är vänskap viktigare. Den tar inte slut."

**Intervju: Cecilia Sjöqvist,
lärare Angered**

**Foto: Gyöngyi Szekeres,
lärare Angered**

Buraanbur – Maryams sång på skolans avslutning

*Somaliska folket, hör upp!
Jag talar till er, så lyssna noga nu
Landet som vi befinner oss i har
en mäktig regering och folket i Sverige
är enade och inte splittrade
Alla samarbetar utan oro och konflikt
Trygghet, fred och ett folk som inte är
emot varandra kommer man långt med
När ett folk samarbetar för landets bästa,
kommer man långt
Alla är välkomna på denna fest,
så låt oss nu njuta och släppa loss
Låt Sverige vara ett bra exempel för
hur man samarbetar och enas*

*När jag hamnade i Sverige,
så såg jag verkligheten
Jag möttes av trevliga människor som
välkomnade mig med öppna armar
Öppna öronen och lyssna nu när jag berättar
om hur väl Sverige tog hand om mig
De gav mig trygghet, ekonomisk hjälp och
visade mig respekt, så lyssna noga nu!
Höga hus och bostäder som inte saknar något
Även bilarna i Sverige har sina egna platser
Barnen i Sverige har lekplatser
där de leker tryggt
Och i skolan, där vi studerar, uppmuntras vi
och får hopp så att vi kan fortsätta,
så lyssna noga nu!
Både folket och regeringen finns för varandra
och stöttar varandra.
De är i perfekt balans och de kan koppla av,
för här finns det fred
Vi ska se till att klara svenska språket fort,
så att vi också kan återvända till vårt land,
skapa fred och bygga upp landet igen*

**Sång av Maryam (Ruun)
Översättning: Radiya Mohamud,
lärare Angered**

Fotboll är den bästa sporten!

Bilder s 14: pixabay.com

Jag gillar att spela fotboll och se det på tv. Fotboll är det enda som sammanför olika människor och spela som bröder eller systrar.

Fotboll gör folk glada, och ibland gör den dem ledsna på grund av att deras lag förlorar.

Fotboll är den största sporten i hela världen och alla ungdomar gillar fotboll mycket.

Om du spelar fotboll blir du en bra person, därför att du inte går till fel plats eller har fel kompisar.

Om man spelar fotboll kan man bli känd i hela världen. Till exempel är de mest kända fotbollsspelarna i världen Zlatan, Messi och Ronaldo. De är de bästa i hela världen. De blev kända på grund av fotboll, inget annat, så jag kan säga att fotboll är bäst för alla.

J B

Svar på "Olika om män och kvinnor"

Från Världen&vi nr 1, 2016

Inte bara i Somalia eller Sverige är det olika mellan män och kvinnor. Det är samma i Brasilien. Män försörjer familjen och kvinnor tar hand om hemmet.

Jag tycker att män och kvinnor är lika. Båda ska ta hand om barn och hemmet och dela ansvar. Vi lär oss att kvinnor måste städa och laga mat men jag vet att män kan göra detsamma. Jag tycker också att kvinnor inte bara ska dela ansvar i hemmet utan också tjäna lika mycket som män när de gör samma jobb.

Vem bestämde att tjejer ska ha rosa eller att killar ska ha blåa kläder?

Men jag tycker inte att kvinnor är bättre än män, de är lika mycket värda. Jag är man men jag respekterar kvinnor som lika!

Reinaldo Lopes, sfi-elev

Förbannad på vissa läkare!

Många människor har fått remiss men ibland måste man vänta flera månader på sin operation. Min man har en tumör på tunntarmen. Han är mycket dålig, för han har urinvägsinfektion. Han har använt penicillin 7 månader för att inte få blodförgiftning.

Han fick brev från Sahlgrenska sjukhuset. De skrev att de inte kan garantera att han får tid inom 90 dagar.

Man kan dö här i Sverige när man väntar på operation!

**Gordana Prangasevic,
sfi-elev**

Vem är jag i Sverige?

Tema i Världen&vi nummer 1 2016:

Vem var jag då? Vem är jag nu?

Jag kom till Sverige för åtta månader sedan.

Jag och min man hade funderat mycket över vilket land som var bäst för oss. Vi tyckte att Sverige hade fler möjligheter och båda tyckte om Sveriges livsstil. Därför flyttade vi hit och började ett nytt liv.

I mitt hemland kände jag mig som en viktig person. Jag var social, glad och positiv. Jag älskade mitt liv. Jag trodde att jag kunde anpassa mig snabbare i Sverige.

Men att bo i ett annat land är svårare än vad jag trodde. Här är allt annorlunda mot mitt hemland. Språk, seder, traditioner och så vidare. Jag behövde alltid hjälp av min man. Jag kände mig oduglig. Då blev jag deprimerad och orolig. Jag gillade inte mig själv.

Men efter att jag började studera svenska, så förändrades situationen. Det har öppnat en ny väg i mitt liv. Jag har träffat nya kompisar som kommer från hela världen. Vi förstår varandra så jag känner mig inte ensam.

Nu pratar jag svenska. Allt eftersom kan jag börja se möjligheter i Sverige. Åtta månader är en kort tid och jag

tror det blir bättre.

Faktiskt är jag inte samma person som när jag var i Korea. Men jag tror det är naturligt.

Dessutom är det verkligen viktigt att jag kan vara den jag vill. Så jag har kämpat för att bli en bättre person än jag var.

Kyungjin Lee,
sfi Stockholm

Bild: pexels.com

Svar om Arbetsförmedlingen

Handläggaren tvingade mig att byta skola!

Min handläggare på Arbetsförmedlingen flyttade mig till en annan skola. Den nya skolan var inte bra. Min lärare på ABF Vux var jättebra. Jag hade kompisar där och jag var glad för att vi hjälpte varandra med svenskan. Jag ville stanna på ABF Vux.

Jag vet inte varför handläggaren flyttade mig. Hon skickade ett brev till mig. Hon skrev bara att jag ska byta skola.

Text: mailade mig från ABF Sörmland. Bild: Fotostudio

Från Världen&vi nr 1, 2016

Jag har samma problem med Arbetsförmedlingen som Amar. Jag har en handläggare där men hon vet inte vad jag vill, eller vad jag behöver. Hon skickade mig till en plats som heter Radix. Jag har gått där nästan 4 månader. Det är inte bra för mig. Hon tvingar mig att vara där varje dag. Det är oräddvinst, jag lär mig ingenting där. Jag studerar sfi tre timmar varje dag. Det är jättebra för mig och jag har lärt mig mycket. Jag tycker att Arbetsförmedlingen borde kunna hitta bra platser där man kan lära sig språket snabbt. På Radix gör jag ing-

enting. Jag vill komma till skolan på heltid och studera språket. Det hjälper mycket.

Just nu har jag ingen tid att göra mina läxor, för att Arbetsförmedlingen skickar mig till en annan plats. När jag kommer tillbaka hem är klockan fem och jag har barn och måste laga mat till dem. Då börjar mitt andra jobb hemma.

Parisa Henareh,
sfi-elev

FRÅN REDAKTIONEN
Vad tycker du?

Vad tänker du? Håller du med eller inte? Skriv till Debatt! Skicka din text till: patrick.sorquist@abf.se

Här berättar Idahosa Igbinvbo och Hawra Al-Shammari om sina nära och kära

Jag saknar min syster!

En person som är när och kär till mig är min syster. Jag saknar henne väldigt mycket. Hon är min enda syster. Jag förlorade min mor när jag var 13 år och då var min syster bara 1 år gammal. Jag var personen som tog hand om henne alla dagar, fram till den dagen då jag flyttade från Nigeria till Sverige. Ibland gör hon mig sömnlös. Jag är personen som är ansvarig för att hjälpa henne ekonomiskt.

Hennes namn är Success.

Hon är en syster som alltid ber för mig. När allt känns för mycket att bära, säger hon till mig att fatta mod. Och när alla andra ger upp hoppet om mig är hon alltid vid min sida.

Jag älskar henne väldigt mycket.

Igbinvbo Idahosa,
sfi Odin

Min mamma – en passionerad lärare!

Jag ska berätta om en person som jag tycker om. Det är min mamma.

Min mamma heter Laila och hon är 55 år gammal. Hon bor i Irak nu och hon jobbar som lärare på en skola som heter Al Muatasim. Hon trivs bra med sitt jobb. Hon bor nära sin skola så hon promenerar både hem och till skolan. Mamma är en passionerad person som hjälper fattiga. Ibland kommer elever till skolan som behöver kläder för att deras kläder är sönder, och då köper min mamma kläder till dem därför att hon vet att de inte har pengar.

Jag har en fin relation med min mamma. Vi har kontakt per telefon eller sms nästan varje dag. Jag hoppas att hon kommer hit till mig i Sverige.

Hawra Al-Shammari,
sfi Odin

